

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101956

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-12-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чжан Цзунжуй ...

2. Zonghui Zhang

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 29-11-2023

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 2423

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Національно-культурні традиції вокально-сценічного мистецтва Китаю XX – початку XXI ст. на прикладі Пекінської опери
2. National and cultural traditions of vocal and stage art of China in the 20th and early 21st centuries on the example of the Beijing Opera

Реферат:

1. У дисертації досліджено генезу, динаміку та типові ознаки Пекінської опери як парадигмального маркера епохи, що є відбитком національнокультурної традиції вокально-сценічного мистецтва Китаю XX-початку XXI ст. Пекінська опера як синтетичне явище, що поєднало у синергетичній єдності регіональні складові вокально-сценічної традиції, розглянуто з позицій соціально-ідеологічного чинника національної ментальності. Специфічність вокально-сценічного мистецтва Китаю пояснюється опосередкованою єдністю національних філософсько-естетичних підходів, що визначають місце та роль музики у конфуціанській традиції. Це власне й дозволяє стверджувати місце вокально-сценічного мистецтва в контексті балансу музичної лексики та діалектичного відношення технічних та емоційних складових музичного мистецтва

Китаю. Висвітлено, що філософське розуміння мистецтва, зокрема музики, з позицій конфуціанства, сприяє розвитку цілісності китайської культури та її регіональної специфіки, що акумульовано у Пекінській опері. Вокально-сценічне мистецтво Китаю відображає типові ознаки, що впливають з ідей конфуціанства, яке є одним з ключових елементів китайської ментальності. У роботі розглянуто властивості китайського вокально-сценічного мистецтва де через традиційність виокремлюються найважливіші складові, які хоча й перегукуються з європейським мистецтвом мають змістовно інше наповнення та значення. Виявлено, що розвиток вокального мистецтва Китаю має такі ознаки, як лінійність мислення, залежність звуку від ресурсів звуковидобування та змістового навантаження, тяжіння до евфемізму. Акцентовано на бінарному просторі існування мелодичної лінії з позиції статичного та дієвого аспектів, тяжіння до фреймової репрезентації, де відображаються основні складові традиційної музичної партії з урахуванням потенційних змін, що залежать від виконавця. У вокально-сценічному мистецтві Китаю також визначено відсутність уніфікованої індивідуальності творця (композитора або виконавця), зосередження на музиці незалежно від її ресурсного забезпечення. Такі особливості трактовано як прояв національної ментальності щодо процесуальності та використання імпровізації у виконавській культурі. У роботі окреслено специфічні ознаки вокальної майстерності, де сценічне втілення є симбіозом таких понять, як почуття, звук, ритм і слово, що існують в інтегральній єдності змісту вокального твору. Голос розглядається як засіб звуковидобування (ресурсно-технічний) та вираження емоційно-розумової діяльності людей. Досліджено специфічні підходи до виконавської практики. Зокрема, були виділені технічні аспекти вокального виконавства, такі як уважне ставлення до пауз (звукових порожнин), римування та співання з урахуванням тембру регістра, виконавця та його ставлення до мови та специфіки мовлення. Ці елементи сприяють формуванню ритмічних каденцій національної вокальної музики, надають виконанню музичну експресію та художню привабливість. Особлива увага була приділена значенню сенсу у створенні якісного звучання та системи дихання, а також їх впливу на формування образу та передачу змісту твору, що виконується. У контексті соціального мультикультурного розвитку було встановлено, що традиційний китайський вокальний спів сформував власну унікальну теоретичну систему, засновану на характеристиках вокалізації, артикуляції, римування, видиху та всебічного розуміння тембру та якості звуку. 4 У дослідженні було детально розглянуто вплив соціокультурних чинників на виникнення, розвиток та формування китайської музично-сценічної драми протягом тривалого історичного періоду. Було встановлено, що вокально-сценічне мистецтво Китаю має свої коріння у давніх ритуалах, танцях та народних оповіданнях, що згодом еволюціонували у вистави байсі. Ці вистави втілювали в собі характерні риси соціально-історичного контексту, ідеології та психології народу, стаючи виразником емоційного багатства людської природи та сприйняття світу. Детально було розглянуто та проаналізовано сицзюський театр, який включав у себе спів, речитатив, пантоміму, жести, акробатику та бойові мистецтва. Цей театр відіграв важливу роль у формуванні та розвитку Пекінської опери. Виокремлено основні регіональні форми музично-сценічної драми, які передували Пекінській опері. Розглянуто значення Сунсько-юаньської драми наньсі та Юаньської драми цзацзюй у процесі формування амплуа основних персонажів (мо, данина, цзин) і визначення сценічного простору та сценографії з їх характерними рисами лаконічності та умовності. Була проведена аналітична робота щодо виявлення специфіки чуаньці, з фокусом на структуризації вистави, актів, дій та включенні танцювально-пісенних сюїт дацюй та подібних музично-поетичних форм ци, що нагадують ліричний романс.

2. The thesis examines the genesis, dynamics, and typical features of Beijing Opera as a paradigmatic marker of its era, representing the enduring cultural tradition of vocal and stage art in China from the 20th to the early 21st centuries. Beijing Opera is recognized as a synthetic phenomenon that synergistically combines regional components of vocal and stage traditions, viewed through the lens of the socio-ideological factor of the national mentality. The specificity of the vocal and stage art of China is explained by the mediated unity of national philosophical and aesthetic approaches, which determine the place and role of music in the Confucian tradition, which allows us to assert the place of the vocal and stage art in the context of the balance of musical vocabulary and the dialectical relationship of the technical and emotional components of the musical art of China. It is highlighted that the philosophical understanding of art, in particular music, from the standpoint of Confucianism

contributes to the development of the integrity of Chinese culture and its regional specificity, which is accumulated in the Peking Opera. The vocal and stage art of China reflects the typical features arising from the ideas of Confucianism, which is one of the key elements of the Chinese mentality. The specific characteristics of vocal and stage art in China can be attributed to the harmonious integration of national philosophical and aesthetic principles. These principles establish the significance and role of music within the Confucian tradition, shaping the position of vocal and stage art by maintaining a balance between musical vocabulary and the dialectical relationship between technical and emotional elements of Chinese musical art. It is emphasized that the philosophical understanding of art, particularly music, from a Confucian perspective, contributes to the development of Chinese cultural integrity and its regional distinctiveness, which is embodied in Peking Opera. The vocal and stage art of China exemplifies distinctive features influenced by Confucian ideals, which serve as key elements of the Chinese mentality. The study explores the characteristics of Chinese vocal and stage art, highlighting its traditional elements that, while influenced by European art, possess distinct content and meaning. It was discovered that the development of vocal art in China exhibits specific traits such as linear thinking, reliance on sound production resources and content, and a tendency towards euphemism. The binary nature of melodic lines is emphasized, with static and active aspects shaping their existence, and a preference for frame representation that captures the essential components of a traditional musical piece while allowing for potential variations based on the performer. The absence of a unified individuality of creators (composers or performers) and the emphasis on music regardless of its resource provision are also evident in Chinese vocal and stage art, reflecting the national mentality inherent in this form of artistic expression. 12 These characteristics are interpreted as reflections of the national mentality, particularly in relation to procedural aspects and the use of improvisation in performance culture. The study outlines distinct indicators of vocal prowess, where the stage embodiment becomes a harmonious blend of elements such as emotion, sound, rhythm, and language, all existing within the cohesive unity of a vocal composition. The voice is viewed as both a medium for sound production (with technical resources) and a vehicle for expressing the emotional and intellectual activities of individuals. Specific approaches to performance practice have been examined, particularly focusing on the technical aspects of vocal execution. Attention was given to elements such as the mindful handling of pauses (sound cavities), rhyming, and singing while considering the timbre of the vocal range, the performer's personal qualities, and their relationship to language and the nuances of speech. These elements contribute to the creation of rhythmic cadences specific to national vocal music, imbuing performances with musical expressiveness and artistic appeal. Emphasis was placed on the significance of conveying meaning through the production of high-quality sound and the utilization of proper breathing techniques, as these aspects influence the formation of the performance's imagery and the effective transmission of its content. Within the context of social and multicultural development, it was observed that traditional Chinese vocal singing has developed its own unique theoretical system, drawing upon the characteristics of vocalization, articulation, rhyming, exhalation, and a comprehensive understanding of timbre and sound quality. The research thoroughly explored the impact of socio-cultural factors on the origin, development, and evolution of Chinese musical and stage drama across a significant historical

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Чжан Цзунжуй. «Модель-опера» ХХ століття в китайській музичній культурі. Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. 2023. Вип. 43. С. 206–210.
https://nakkim.edu.ua/images/Instytuty/nauka/vydannia/Mystetstv_zapysky/_2023_43.pdf.
- Чжан Цзунжуй. Стилістичні риси національної китайської вокально-пісенної творчості. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2023. № 2. С. 219–224.
https://nakkim.edu.ua/images/vidannya/Visnyk_2023_2.pdf
- Цзунжуй Чжан Сценічне мистецтво Китаю у діалозі культур прикладі опери Тань Дуня «Перший імператор». Арт-Платформа, №7,2023. С. 84–98. DOI: <https://doi.org/10.51209/platform.1.7.2023.84-98>
<https://art-platforma.kmaesm.edu.ua/index.php/art1/article/view/133>
- Цзунжуй Чжан The Influence of European Art on Chinese Opera Culture. «PNAP» Том 58 № 3. 2023. С. 221–227 <https://doi.org/10.23856/5831> <http://pnap.ap.edu.pl/index.php/pnap/article/view/1144>
- Цзунжуй Чжан. Пекінська опера з позицій знаковості культурно-історичного процесу. Міжнародна наукова конференція «Мистецька освіта – культурні виміри», 15 травня 2023 р. Молдова, Академія музики, театру та образотворчого мистецтва, 2023. С.16–17.
- Цзунжуй Чжан. Поняття «китайська опера» у дискурсі сценічного мистецтва. Сценічне та музичне мистецтво: циркові та естрадні жанри. Науково-методичний аспект: Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції (13 – 14 квітня 2023 року). Київ: КМАЕЦМ, 2023. С.138–141.
- Цзунжуй Чжан. Формування ознак оперного мистецтва Китаю під час правління династії Тан та Юань Музикознавчі студії Поділля – 2023: Тези Всеукраїнської науково-практичної конференції (20–21 квітня 2023). Вінниця. 2023. С. 63–64.
- Цзунжуй Чжан. Оперы Тан Дун у контексті авангарду. Принципи композиції музики: матер. II міжнародної конференції. Литовська академія музики і театру, 13–15 лютого 2023 р. С. 34–36

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U000896

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каблова Тетяна Борисівна

2. Tetiana B. Kablova

Кваліфікація: к. мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оганезова-Григоренко Ольга Вадимівна
2. Olha V. Ohanezova-Hryhorenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коновалова Ірина Юріївна
2. Iryna Konovalova

Кваліфікація: д. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0133-1816

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Устименко-Косоріч Олена Анатоліївна

2. Olena UstymenkoKosorich

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зав'ялова Ольга Костянтинівна

2. Olha K. Zavalova

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Стахевич Олександр Григорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Стахевич Олександр Григорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Чистякова Ірина Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна